

ADVIES

CRB 2015 - 0890

**Advies in het vooruitzicht van de onderhandelingen
over de toekomstige beheersovereenkomsten van de
NMBS en van Infrabel**

CCE
Conseil Central de l'Economie
Centrale Raad voor het Bedrijfsleven
CRB

Advies in het vooruitzicht van de onderhandelingen over de toekomstige beheersovereenkomsten van de NMBS en van Infrabel

**Brussel
22-04-2015**

Inbehandelingneming

De regering, de NMBS en Infrabel bereiden zich op dit moment voor op de onderhandelingen over de toekomstige beheersovereenkomsten. De beheersovereenkomsten vormen een belangrijk onderdeel van het spoorbeleid, dat volgens de Raad een determinerende bijdrage moet leveren om de toenemende mobiliteitsuitdagingen waarmee ons land te kampen heeft aan te pakken.

Gelet op het belang van de beheersovereenkomsten voor het spoorbeleid, en mede overeenkomstig de wens van het dagelijks bestuur en van de ondervoorzitters van de CRB om de sociale gesprekspartners een rol toe te bedelen met betrekking tot de mobiliteitsuitdagingen, aangezien die een impact hebben op en gevolgen hebben voor het sociaal-economische leven in België, heeft de Raad besloten op eigen initiatief een advies uit te brengen in het vooruitzicht van de onderhandelingen ter zake. De onderstaande tekst vormt een omkaderend advies, dat op 22 april 2015 werd goedgekeurd, met als doel de aandacht van de bij de overeenkomsten betrokken partijen te vestigen op enkele algemene beschouwingen die, volgens de Raad, mee in aanmerking zouden moeten worden genomen tijdens de onderhandelingen over de toekomstige beheersovereenkomsten. Dit kaderadvies ligt in het verlengde van de adviezen die onlangs werden uitgebracht over [het nieuwe tarievenbeleid van de NMBS](#) en het [voorstel van meerjareninvesteringsplan van de NMBS-groep voor de periode 2013-2025](#).

Advies

De Raad is van oordeel dat de beheersovereenkomsten van de NMBS en van Infrabel volledig moeten passen binnen het kader van een geïntegreerd interfederaal mobiliteitspact (voor alle transportmodi samen), dat het mogelijk maakt de mobiliteitsproblemen waarmee ons land kampt efficiënt aan te pakken, en dat ze in samenhang moeten zijn met de mobiliteitsplannen van de gezamenlijke bevoegdheidsniveaus. Volgens de Raad vergt een dergelijk pact de ontwikkeling van een interfederale strategische langetermijnvisie op mobiliteit in de ruime betekenis van het woord (waar het spoorvervoer een onderdeel van is).

De Raad betreurt dat een dergelijke langetermijnvisie en een dergelijk interfederaal mobiliteitspact dat betrekking heeft op alle transportmodi momenteel nog ontbreken. Hij vraagt dat die visie en dat pact zo spoedig mogelijk worden ontwikkeld en dat de sociale gesprekspartners zowel bij de vaststelling van de visie als bij de opstelling van het pact worden betrokken.

In de interfederale strategische visie inzake mobiliteit moet volgens de Raad rekening worden gehouden met het cruciale belang dat het spoorvervoer in verschillende opzichten heeft voor ons land : het beter op elkaar afstemmen van vraag en aanbod inzake mobiliteit ; op een ecologisch verantwoorde manier inspelen op de behoeften inzake personen- en goederenvervoer ; het economisch weefsel, kwaliteitsvol werk en de sociale samenhang over het ganse grondgebied ondersteunen; enz.

De Raad is van oordeel dat de doelstellingen die worden vastgelegd in de beheersovereenkomsten van de NMBS en van Infrabel voldoende ambitieus moeten zijn, opdat ze een antwoord bieden op de groei van de mobiliteit, en dat ze niet louter door een begrotingsscenario mogen worden ingegeven.

De Raad is zich ten volle bewust van de financiële randvoorwaarden van de betrokken ondernemingen en van het budgettaire kader van de overheid. Hij steunt elke dynamiek die gericht is op een performantere werking van de NMBS en tegelijk kwaliteitsvolle banen garandeert. Hij wenst er evenwel de aandacht op te vestigen dat de geplande investeringen en de toegewezen middelen voor het onderhoud en de vernieuwing van het materieel nu reeds ruimschoots ontoereikend zijn (cf. het [advies over het voorstel van meerjareninvesteringsplan van de NMBS-groep voor de periode 2013-2025](#)) om te zorgen voor kwaliteitsvolle spoorwegen, laat staan om de bevordering van de comodaliteit in een noodzakelijke stroomversnelling te brengen, en dat deze situatie voor de maatschappij aanzienlijke kosten met zich brengt. De nieuwe drastische besparingen die aan de NMBS en aan Infrabel worden opgelegd, dreigen de kwaliteit en het aanbod van het spoorvervoer nog verder te doen afkalven en, als gevolg daarvan, de aantrekkingskracht van het spoor te verminderen en de problemen van inadequatie tussen vraag en aanbod inzake mobiliteit te vergroten. Het gebrek aan fluiditeit van het verkeer en het verslechterde spooraanbod hebben reeds aanzienlijke maatschappelijke kosten voor de economie, de werking van de arbeidsmarkt, het leefmilieu en de volksgezondheid.

De Raad is van oordeel dat de NMBS en Infrabel, van de doelstellingen die in de toekomstige beheersovereenkomsten zullen worden vastgelegd, gelijktijdig zouden moeten verwezenlijken wat volgt:

- de kwaliteit van het spoorvervoer en het spooraanbod verbeteren, opdat de NMBS en Infrabel hun essentiële rol op het vlak van mobiliteit, bereikbaarheid van de diverse economische en woonzones van het land ten volle kunnen spelen, waardoor ze bijdragen aan het beter op elkaar afstemmen van vraag en aanbod inzake mobiliteit, aan de ondersteuning van de economische activiteit en van de sociale samenhang, aan een betere werking van de arbeidsmarkt enz.;
- hun leefbaarheid op lange termijn waarborgen dankzij een verantwoordelijk beheer van de financiële, technische en menselijke middelen.

Om die doelstellingen te bereiken, moeten de NMBS en Infrabel over de gepaste technische, menselijke en financiële middelen beschikken.

Volgens de informatie waarover de Raad beschikt, zal de verwezenlijking van de in de toekomstige beheersovereenkomsten vastgelegde doelstellingen worden geëvalueerd op basis van sleutelindicatoren van de geleverde prestaties ("Key performance indicators", afgekort "KPI's"). De Raad heeft kennis genomen van de studie die Mc Kinsey, in samenwerking met de NMBS en Infrabel, op verzoek van de fod Mobiliteit en Vervoer ter zake heeft uitgevoerd. Hij behoudt zich de mogelijkheid voor om later op sommige van die KPI's terug te komen.

Woonden, onder het voorzitterschap van de heer R. TOLLET, voorzitter van de Raad, de plenaire vergadering van 22 april 2015, bij:

Leden benoemd op voorstel van de representatieve organisaties van de industrie en van het bank- en verzekeringswezen:

mevrouw DEMBOUR

Leden benoemd op voorstel van de representatieve organisaties die de ambachten, de kleine en middelgrote handelsondernemingen en de kleinindustrie vertegenwoordigen:

de heer VANDORPE

Leden benoemd op voorstel van de landbouworganisaties:

de heer GOTZEN

Leden benoemd op voorstel van de representatieve organisaties die de arbeiders vertegenwoordigen:

Algemeen Belgisch Vakverbond : mevrouw CEULEMANS

Algemeen Christelijk Vakverbond : de heer HANSSENS

Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België: de heer VALENTIN

Woonden de vergadering bij als deskundigen van de Raad:

mevrouw URBAIN en de heer VAN ZWOL